

บทที่ 5

อภิปรายและสรุปผล

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการทดสอบผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงวิธีการบัญชีสัญญาเช่าดำเนินงานเป็นสัญญาเช่าการเงินที่มีต่ออัตราส่วนทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในปี 2548 โดยจะใช้ตัวเลขจากงบการเงินของทุกบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในช่วงเวลาดังกล่าว ยกเว้นจะไม่ศึกษาในกลุ่มธนาคาร กลุ่มเงินทุนและหลักทรัพย์ และกลุ่มประกันภัยและประกันชีวิต เนื่องจากทั้ง 3 กลุ่มนี้มีลักษณะการดำเนินงานและการวัดประสิทธิภาพการดำเนินงานที่แตกต่างไปจากกลุ่มอื่น และยกเว้นบริษัทที่ถูกจัดอยู่ในกลุ่มบริษัทที่อยู่ระหว่างฟื้นฟูการดำเนินงาน ทั้งนี้เป็นบริษัทที่มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสัญญาเช่าดำเนินงานสมบูรณ์ครบถ้วนเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เช่น ค่าเช่ารายปีตามสัญญา อายุของสัญญาเช่า และวันเริ่มต้นสิ้นสุดของสัญญา เป็นต้น รวมทั้งรวม 135 สัญญาหรือ 59 บริษัท โดยสามารถกำหนดคุณสมบัติฐานของงานวิจัยได้ดังนี้ สมมติฐานที่ 1 คือผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงวิธีการบัญชีสัญญาเช่าดำเนินงานเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานที่มีต่ออัตรากำไรจากการดำเนินงานสูงขึ้น สมมติฐานที่ 2 คือ ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงวิธีการบัญชีสัญญาเช่าดำเนินงานเป็นสัญญาเช่าการเงินที่มีต่ออัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นสูงขึ้น และสมมติฐานที่ 3 คือ ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่าดำเนินงานเป็นสัญญาเช่าการเงินที่มีต่ออัตราผลตอบแทนจากทุนที่ใช้ต่ำลง ซึ่งผู้วิจัยคาดว่าจากการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินในครั้งนี้จะช่วยให้ฝ่ายบริหารและผู้ใช้ข้อมูลในงบการเงินสามารถนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการประกอบการตัดสินใจในทางเศรษฐกิจและการลงทุนได้ดีขึ้นตรงตามเป้าหมายที่ต้องการ

วิธีการศึกษานี้ได้วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยการทดสอบทางสถิติ โดยสถิติที่ใช้ คือ Pair Sample t Test เพื่อการทดสอบสมมติฐานการวิจัยเกี่ยวกับอัตราส่วนทางการเงินของบริษัทที่เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสัญญาเช่าดำเนินงานสมบูรณ์ครบถ้วนเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของอัตรากำไรจากการดำเนินงาน อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตราผลตอบแทนจากทุนที่ใช้ ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า การเปลี่ยนแปลงวิธีการบัญชีสัญญาเช่าดำเนินงานเป็นสัญญาเช่าการเงินจะมีผลกระทบต่ออัตรากำไรจากการดำเนินงาน และอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นสูงขึ้นจริง ไม่ว่าจะเป็นช่วงปีแรกหรือช่วงปีหลังของสัญญา อันเนื่องมาจากกำไรจาก

การดำเนินงานนั้นเป็นกำไรก่อนดอกเบี้ยและภาษี และค่าเช่าจากสัญญาเช่าดำเนินงานมากกว่าค่าเสื่อมราคาจากสัญญาเช่าการเงิน ไม่รวมดอกเบี้ยจ่ายแต่ถ้าเปลี่ยนการพิจารณาเป็นกำไรสุทธิจะทำให้ช่วงปีแรกและช่วงปีหลังแตกต่างกัน ซึ่งจะเป็นไปตามหลักการที่ว่ากำไรสุทธิจากวิธีบัญชีสัญญาเช่าดำเนินงานในช่วงปีแรกจะสูงกว่ากำไรสุทธิจากวิธีบัญชีสัญญาเช่าการเงิน และจะค่อย ๆ ลดลงเรื่อย ๆ ในปีต่อ ๆ ไป และจะทำให้ผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น สูงขึ้นด้วย แต่ในทางกลับกันจะมีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนจากทุนที่ใช้ลดลง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการบันทึกบัญชีแบบสัญญาเช่าการเงินจะทำให้กำไรจากการดำเนินงานและอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นดีขึ้น แต่ทำให้อัตราผลตอบแทนจากทุนที่ใช้ลดลง ดังนั้นผู้ใช้งบการเงินและนักลงทุนควรระมัดระวังในการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินจากการเปลี่ยนแปลงวิธีการบัญชีสัญญาเช่าดำเนินงานเป็นสัญญาเช่าการเงิน เนื่องจากส่วนใหญ่จะมองแค่ผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นเท่านั้น กลับไม่มองผลตอบแทนจากทุนที่ใช้ซึ่งมีผลตรงกันข้ามกัน อาจทำให้ตัดสินใจการลงทุนผิดพลาดได้ แต่อย่างไรก็ตามขนาดของความแตกต่างในอัตราส่วนทางการเงินของทั้ง 3 ตัวนี้ยังคงมีไม่มากนัก ซึ่งอาจยังไม่กระทบต่อการเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินและนักลงทุนได้ แต่อย่างไรก็ตามยังมีอัตราส่วนทางการเงินอื่น ๆ ที่จะช่วยเพิ่มน้ำหนักในการตัดสินใจแก่นักลงทุนและผู้ใช้งบการเงินได้ดีขึ้น อย่างเช่น อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม และอัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย ที่ต่ำลงอย่างมาก อันเนื่องมาจากรายการสินทรัพย์นอกงบดุลและการรับรู้ดอกเบี้ยจ่ายที่ไม่ได้จ่ายจริงจำนวนมาก นอกจากนั้นยังมีอัตราหนี้สินระยะยาวจากทุนที่ใช้ อัตราหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตราหนี้สินจากการกู้ยืมต่อส่วนของผู้ถือหุ้นที่สูงขึ้น เนื่องจากรายการหนี้สินนอกงบดุลเช่นกัน

ข้อจำกัดในการศึกษา

เนื่องจากช่วงเวลาที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นช่วงเวลาปี 2548 เพียงปีเดียวและเป็นช่วงที่เศรษฐกิจของประเทศกำลังฟื้นตัว ซึ่งเป็นไปตามสภาวะการดำเนินงานปกติ ถ้าหากทำการศึกษาระยะเวลาอื่นอาจทำให้ข้อมูลดังกล่าวคลาดเคลื่อนไปจากการดำเนินงานตามปกติได้ นอกจากนี้การเปิดเผยข้อมูลของบริษัทต่าง ๆ ในหมายเหตุประกอบงบการเงินที่ไม่เพียงพอ ทำให้จำเป็นต้องตั้งสมมติฐานเองเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ อย่างเช่น การใช้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ปัจจุบันเป็นตัวคิดลด ซึ่งอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงในสัญญาอาจจะสูงหรือต่ำกว่านี้ก็ได้ ดังนั้นอาจทำให้การวิเคราะห์ข้อมูลของงานวิจัยนี้คลาดเคลื่อนได้เช่นเดียวกัน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ผู้ใช้บการเงินและนักลงทุนควรพิจารณาอัตรากำไรจากการดำเนินงาน อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตราผลตอบแทนจากทุนที่ใช้ จากการเปลี่ยนแปลงวิธีการบัญชีสัญญาเช่าดำเนินงานเป็นสัญญาเช่าการเงินในปีต่อ ๆ ไป โดยใช้วิธีการปรับปรุงแบบเดียวกันอย่างสม่ำเสมอจะทำให้มองเห็นสถานภาพทางเศรษฐกิจของกิจการได้ดีขึ้น
2. ในการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยควรขยายช่วงเวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูลมากขึ้น เพื่อยืนยันผลการทดสอบสมมติฐานและดูแนวโน้มกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในช่วงเวลานั้น ๆ
3. ควรระมัดระวังในการวิเคราะห์การลงทุนโดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน เพื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงวิธีการบัญชีสัญญาเช่าดำเนินงานเป็นสัญญาเช่าการเงิน เนื่องจากมีความซับซ้อนของการปรับปรุงตัวเลข เพราะถ้าใส่ข้อมูลผิดแล้วอาจทำให้การวิเคราะห์ผิดพลาดได้ นอกจากนี้ควรศึกษาอัตราส่วนทางการเงินอื่น ๆ เพิ่มเติมในหลาย ๆ รูปแบบ ซึ่งอาจจะทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่เกิดขึ้น